

Visfauna van Leidsenhage-Berbens (Neolithicum, Vlaardingen cultuur)

In opdracht van:

ArcheoSupport bv
Postbus 41091
9701 CB Groningen
Nederland

Uitgevoerd door:

Wim Wouters & Wim Van Neer
Onderzoeksprogramma “Mens en Milieu in het Quartair”
Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen
Vautierstraat 29
1000 Brussel

28 januari 2019

Visfauna van Leidsenhage-Berbens (Neolithicum, Vlaardingen cultuur)

Voor deze opdracht werd alleen een lijst van determinaties gevraagd. Tabel 1 geeft de algemene soortlijst terwijl in Tabel 2 per vondstnummer is aangegeven door welke skeletelementen de verschillende vissoorten vertegenwoordigd zijn. Waar mogelijk is ook een reconstructie gegeven van de de lichaamslengte van de overeenkomstige vissen.

De identificaties gebeurden door vergelijking met de recente visskeletten bewaard aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Voor de platvissen kon in sommige gevallen een identificatie tot op soort gegeven worden aan de hand van de criteria beschreven in Wouters et al. (2007). De identificatie van de steurresten gebeurde met behulp van de criteria beschreven in Thieren et al. (2015). De groottereconstructie van de steurresten gebeurde met behulp van de regressievergelijkingen in dezelfde publicatie. De schatting van de afmetingen van de overige vissoorten gebeurde door vergelijking met skeletten van recente vissen met gekende lengtes.

Wouters, W., Muylaert, L., Van Neer, W. 2007. The distinction of isolated bones from plaice (*Pleuronectes platessa*), flounder (*Platichthys flesus*) and dab (*Limanda limanda*): a description of the diagnostic characters, *Archaeofauna* 16: 33-95.

Thieren, E., Wouters, W., Van Neer, W. 2015. Guide for the identification of archaeological sea sturgeon (*Acipenser sturio* and *A. oxyrinchus*) remains. *Cybium* 39: 175-192.

Tabel 1: Lijst met gedetermineerde vistaxa. De cijfers geven NISP aan.

Atlantische steur (<i>Acipenser oxyrinchus</i>)	27
Steur (<i>Acipenser</i> sp.)	17
Paling (<i>Anguilla anguilla</i>)	1
Snoek (<i>Esox lucius</i>)	4
Dunlipharder (<i>Liza ramada</i>)	1
Harder (Mugilidae)	3
Bot (<i>Platichthys flesus</i>)	4
Schol/bot/schar (Pleuronectidae)	6
Niet determineerbare vis (Pisces indet.)	15

Tabel 2: Stuklijst van het onderzochte materiaal. SL = standaardlengte; TL = totale lengte

Vondstnummer	soort	aantal	element	SL in cm	meting	waarde	berekende TL in cm	aantal fragmenten indien gebroken
5791	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	branchiostegale					
6247	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	clavicula		M2	38.1	164	5
6042	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	clavicula					
6541	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	cleithrum		M1	46.1	0	
6152	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	cleithrum		M6	17.8	174	11
6172	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	cleithrum		M1	17.6	173	
6261	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	fragment dermaal skelet					2
6244	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	fragment dermaal skelet					
6845	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	laterale beenschub		BD	69.7	154	
6845	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	2	laterale beenschub					
6547	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	laterale beenschub		BD	128	277	
6845	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	parietale					2
5817	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	2	neurocraniumfragmenten					8
6172	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	postorbitale		M1	69.6	230	
5021	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	beenschub					3
6247	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	beenschub		AC	33.4	74	
6845	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	beenschub					
6042	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	3	beenschub					8
6241	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	2	beenschub					4
6172	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	2	beenschub					
6181	<i>Acipenser oxyrinchus</i>	1	suboperculum					22
6242	<i>Acipenser sp.</i>	1	beenschub					
3628	<i>Acipenser sp.</i>	1	fragment dermaal skelet					
5779	<i>Acipenser sp.</i>	2	fragment dermaal skelet					5
6219	<i>Acipenser sp.</i>	1	fragment dermaal skelet					2
5992	<i>Acipenser sp.</i>	2	fragment dermaal skelet					
6244	<i>Acipenser sp.</i>	1	fragment dermaal skelet					
6252	<i>Acipenser sp.</i>	1	fragment dermaal skelet					3
5945	<i>Acipenser sp.</i>	1	lepidotrich					2

6541	<i>Acipenser</i> sp.	2	paraspenoid					4
6547	<i>Acipenser</i> sp.	1	paraspenoid					2
6241	<i>Acipenser</i> sp.	1	paraspenoid					5
6252	<i>Acipenser</i> sp.	1	parietale		M2	33.3	152	
6241	<i>Acipenser</i> sp.	1	pectorale stekel					
6189	<i>Acipenser</i> sp.	1	beenschub					12
? (put 5 sp5)	<i>Anguilla anguilla</i>	1	caudale wervel	30-40				
? (put 5 sp5)	<i>Esox lucius</i>	1	caudale wervel	30-40				
6186	<i>Esox lucius</i>	2	parasphenoid	50-60				
6042	<i>Esox lucius</i>	1	precaudale wervel	60-70				
6519	<i>Liza ramada</i>	2	operculum	40-45				4
6515	Mugilidae	1	operculum	40-50				
6542	Mugilidae	1	operculum	30-50				8
6541	Mugilidae	1	operculum	30-40				
6517	<i>Perca fluviatilis</i>	1	lepidotrich					
6186	<i>Perca fluviatilis</i>	1	lepidotrich					
6519	<i>Platichthys flesus</i>	1	os anale	20-30				
6247	<i>Platichthys flesus</i>	1	os anale	20-30				
6845	<i>Platichthys flesus</i>	2	os anale	20-30				
? (put 5 sp5)	Pleuronectidae	1	quadratum	20-30				
? (put 5 sp5)	Pleuronectidae	2	caudale wervel	20-30				
? (put 5 sp5)	Pleuronectidae	1	urofoor	20-30				
6174	Pleuronectidae	1	os anale	20-30				2
6042	Pleuronectidae	1	precaudale wervel	20-30				
3668	Pisces indet	1	indet					
? (put 5 sp5)	Pisces indet	2	indet					
6841	Pisces indet	1	indet					
6211	Pisces indet	1	indet					
6517	Pisces indet	2	indet					3

4102	Pisces indet	4	indet					
6242	Pisces indet	1	indet					
6542	Pisces indet	1	indet					
6244	Pisces indet	2	indet					
? (put 5 sp5)	Aves	1	wervel					
6517	Aves	1	tibiotarsus					
5791	Aves	3	wervel					
6845	Aves	1	bekken					2
6042	Aves	1	wervel					
6174	hout	1						
6517	hout	1						
6845	hout	1						
5791	mammalia	1	indet					
5817	mammalia	1	indet					
6542	mammalia	1	rib?					
6845	mammalia	3	indet					
6876	mammalia?	1						